

gemeente
Simpelveld

De vernieuwde Rekenkamercommissie Simpelveld anno 2018

Auteur Lieve Schouterden, voorzitter rekenkamercommissie Simpelveld

Opgesteld 14 november 2018

Besproken Presidium 11 december 2018

De vernieuwde Rekenkamercommissie Simpelveld anno 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Samenstelling lokale rekenkamercommissie	2
Wettelijk kader rekenkamercommissie	2
Visie en missie rekenkamercommissie	2
Werkwijze rekenkamercommissie	3
Jaarplan	5
Jaarverslag	5
Contactgegevens rekenkamercommissie	5
Bijlage Verordening Rekenkamercommissie 2018	6

Inleiding

Deze notitie heeft als doelstelling de samenstelling, visie, kernwaarden, werkwijze en wettelijk kader van de rekenkamercommissie (RKC) in te kaderen en daarmee de wederzijdse verwachtingen te managen.

Voor nieuwe raadsleden is deze notitie een handreiking om de rekenkamercommissie beter te leren kennen.

Samenstelling rekenkamercommissie

Bij raadsbesluit dd. 11 oktober 2018 is gekozen voor een lokale éénhoofdige rekenkamercommissie. De voorzitter is extern en enig lid.

De voorzitter is het gezicht van de rekenkamercommissie in de raad en daarbuiten. De voorzitter is goed benaderbaar en staat voor de uitdaging om met een heldere strategie en doordachte werkwijze kwalitatief onderzoek uit te voeren en daarmee, middels de aanbevelingen, de toezichthoudende en kaderstellende taak van de raad te ondersteunen.

Wettelijk kader rekenkamercommissie

De Gemeentewet (art. 81a-81k en art. 182-185) en de “Verordening rekenkamercommissie Simpelveld 2018” zijn van toepassing.

De Gemeentewet bepaalt de functie en de bevoegdheden van de rekenkamercommissie.

De Verordening regelt samenstelling, benoeming en ontslag, vergoeding, ondersteuning, werkwijze en budget van de rekenkamercommissie.

De “Verordening rekenkamercommissie Simpelveld 2018” is in bijlage toegevoegd.

Visie en missie rekenkamercommissie

De (wettelijke) functie van de rekenkamercommissie is het onderzoeken van de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Hieronder valt niet de controle op de jaarrekening, dat wordt door de accountant gedaan.

In de praktijk komt dit neer op het (doen) uitvoeren van beleidsevaluaties en het meten van de kwaliteit van het uitgevoerd beleid, veelal op een controlerende wijze en dat doet daarmee recht aan de ondersteuning van de controlerende taak van de raad.

De gemeente krijgt echter steeds meer taken toebedeeld, waardoor moet nagedacht worden over nieuwe instrumenten die de raad middels aanreiken van de rekenkamercommissie kan inzetten om leidend richting te geven aan die taakuitvoering.

Hiermee kan de rekenkamercommissie de raad in zijn kaderstellende rol ondersteunen.

De rekenkamerfunctie moet er mede op gericht zijn om het gemeentelijk handelen verder te verbeteren en het leervermogen van bestuur en gemeentelijke organisatie te vergroten. Hierin zit namelijk de toegevoegde waarde van de rekenkamercommissie. Het enkel controleren van het uitgevoerd gemeentelijk beleid levert geen of te weinig toegevoegde waarde op en dreigt zelfs gezien te worden als een afrekenfunctie.

De adviezen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie moeten dus van dien aard zijn dat er een zichtbare verandering en/of verbetering uit het gemeentelijk handelen voortvloeit. Dat de aanbevelingen daadwerkelijk zullen bijdragen aan een doelmatiger, doeltreffender en transparantere uitvoering noemen we doorwerking van rekenkameronderzoeken. Om de doorwerking te meten en te monitoren is terugrapportage van het college aan de raad over de implementatie en de effecten van de aanbevelingen noodzakelijk. De raad dient het college daar kritisch op te bevragen.

De rekenkamercommissie anno 2018 staat voor de uitdaging om een evenwichtige balans te vinden tussen onafhankelijkheid en betrokkenheid. De onafhankelijkheid kan gewaarborgd worden door o.a. het zelf opstellen van de onderzoeksagenda (jaarplan) en de onafhankelijke oordeelsvorming over nut, meerwaarde en passendheid van de onderzoeksonderwerpen. De betrokkenheid kan gerealiseerd worden door een benaderbare en geïnteresseerde attitude, gericht op toegevoegde waarde en doorwerking van kwalitatief uitgevoerde onderzoeken en intensief contact houdend met raad, presidium, griffie, college, gemeentelijk apparaat en de burgers.

KERNWAARDEN VAN DE REKENKAMERCOMMISSIE ANNO 2018

***kwalitatief onderzoek met toegevoegde waarde en doorwerking
ondersteunend in controlerende en kaderstellende rol raad
benaderbaar en betrokken
efficiënt en transparant
onafhankelijk***

De rekenkamercommissie is te allen tijde aanspreekbaar op deze kernwaarden.

Werkwijze rekenkamercommissie

De nieuwe voorzitter maakt in 2018 kwartier voor de opbouw en (lange termijn) visie van de vernieuwde rekenkamercommissie Simpelveld. In deze notitie wordt deze visie neergelegd. Via deze notitie wordt vervolgens gesondeerd bij het presidium of de visie en de kernwaarden van de rekenkamercommissie overeenkomt met de wensen die leven bij de raad.

Jaarlijks wordt een activiteitenplan met de onderzoeksonderwerpen opgesteld. De raad wil hierbinnen ruimte behouden om te kunnen inspelen op actualiteit en/of onderzoeksvragen door de raad zelf.

Jaarlijks wordt ook onderzocht welke onderzoeken de accountant heeft gepland. Er wordt nagevraagd of het college doelmatigheidsonderzoeken in het kader van artikel 213a van de Gemeentewet gaat uitvoeren. In de gemeente Simpelveld zijn hierover afspraken gemaakt.

De onderzoeksonderwerpen die de rekenkamercommissie presenteert worden voorzien van een omschrijving waarin minimaal de probleem- of doelstelling, de relevantie en de toegevoegde waarde wordt aangegeven.

Het jaarplan met de onderwerpselectie wordt, na goed overleg met het presidium, aan de raad kenbaar gemaakt.

De rekenkamercommissie zal de onderzoeksonderwerpen aan 7 criteria toetsen, nl:

1. Er is sprake van een aanmerkelijk maatschappelijk belang en/of
2. Er is sprake van een toegevoegde waarde zoals potentieel leereffect voor raad, college, ambtelijke organisatie en/of
3. Er is sprake van een aanmerkelijk financieel, organisatorisch, bestuurlijk belang of belang voor de burger en/of
4. Er is sprake van twijfel over de doeltreffendheid en/of
5. Er is sprake van twijfel over de doelmatigheid en/of
6. Er is sprake van twijfel over de rechtmatigheid en/of
7. Er is sprake van twijfel over de informatievoorziening aan de raad

De vernieuwende werkwijze wordt, naast de inzet van de rekenkamercommissie om de betrokkenheid bij de programmering van de onderzoeksonderwerpen te vergroten, ook gezocht in de diverse vormen van rapportage en presentatie die mogelijk zijn.

Als het onderwerp zich daartoe leent denkt de rekenkamercommissie, naast de traditionele onderzoeken met deskresearch, enquêtes en interviews aan:

- werkconferenties en workshops
- handreikingen
- expertmeetings
- reflexions (reflexie op elders opgedane ervaringen)
- ex ante en ex durante beleidsevaluaties
- realisatiegerichte onderzoeken (huidige toestand -> gewenste toestand, ter ondersteuning van kaderstellende besluitvorming)
- presentaties, checklists, roadmaps

Ook de stijl wordt kenmerkend:

- krachtige formuleringen, verhoogde leesbaarheid rapporten
- nastreven van korte doorlooptijden
- indien zinvol of gewenst actieve betrokkenheid en/of participeren van raad

- van algemene vraagstelling naar focus, meetbaar
- van procesanalyse naar effectiviteitsanalyse
- van “worden de dingen goed gedaan” naar “worden de goede dingen gedaan”
- van aanbevelingen naar handreikingen (de hoe-verder-vraag beantwoorden)
- gericht op doorwerking van de onderzoeksresultaten, bijdragend aan (verdere) verbetering van beleidsvorming, beleidsuitvoering, besluitvorming en verantwoording
- zorgvuldige procedure rondom de feitencheck en zienswijze op de vertaling van de aangeleverde documenten, de gesprekken met de organisatie, college en raadsleden in het rapport en een zorgvuldige procedure rondom bestuurlijke hoor en wederhoor en zienswijze van het college op het rapport waarbij ruimte is voor toelichting op de inhoud, de geformuleerde conclusies en aanbevelingen, en tevens opname in het rapport van ingebrachte (tegen)argumenten, aanvullingen en aandachtspunten.

Jaarplan

Gezien de opbouwactiviteiten van de rekenkamercommissie wordt er in het najaar van 2018 een oriëntatie naar een onderzoeksonderwerp in 2019 opgevoerd en ook blijft er ruimte voor actuele onderzoeksonderwerpen en verzoeken uit de raad. Daarnaast is het voor de gemeenteraad van Simpelveld ook belangrijk om na te denken over de (onderzoeks)ambities in relatie tot het beschikbare onderzoeksbudget.

Uit navraag blijkt dat de accountant geen onderzoeken voor 2018 heeft gepland. Ook gaat het college in 2018 geen doelmatigheidsonderzoeken in het kader van artikel 213a van de Gemeentewet uitvoeren.

Jaarverslag

De rekenkamercommissie stelt jaarlijks, uiterlijk voor 1 april, een jaarverslag op. Hierin legt de rekenkamercommissie inhoudelijk en financieel verantwoording af aan de raad, via het presidium.

Contactgegevens rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie staat het gehele jaar open voor onderzoeksuggesties uit de samenleving, raad, college en ambtelijk apparaat. De aangedragen onderwerpen worden getoetst aan de 7 criteria en besproken in het presidium. De rekenkamercommissie zal een afwijzing van een onderzoeksonderwerp steeds voorzien van een motivering indien de voordracht niet wordt onderzocht.

De rekenkamercommissie is te bereiken via de griffier Maud Dupont m.dupont@simpelveld.nl of via de voorzitter van de rekenkamercommissie lieve@schouterden.com.

Bijlage Verordening rekenkamercommissie Simpelveld 2018

Verordening op de rekenkamercommissie Simpelveld 2018

De raad van de gemeente Simpelveld;
gelet op artikel 81oa van de Gemeentewet;
gelezen het voorstel van het presidium d.d. 11 september 2018;
besluit vast te stellen de Verordening op de rekenkamercommissie 2018:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze wet wordt verstaan onder:

- a. Wet: Gemeentewet
- b. commissie: rekenkamercommissie van de gemeente Simpelveld
- c. voorzitter: voorzitter van de rekenkamercommissie
- d. college: college van burgemeester en wethouders
- e. rekenkamercommissie: de rekenkamercommissie van de gemeente Simpelveld
- f. griffie: griffie van de gemeente Simpelveld
- g. griffier: griffier van de gemeente Simpelveld

Artikel 2 Rekenkamercommissie

1. Er is een commissie die door de raad wordt ingesteld en wordt aangeduid als de rekenkamercommissie.
2. De commissie heeft als taak het uitoefenen van de rekenkamerfunctie als bedoeld in art. 81oa Gemeentewet.
3. De commissie bestaat uit één lid, tevens zijnde voorzitter.

Artikel 3 Benoeming voorzitter

1. De raad benoemt de voorzitter van de commissie die geen lid mag zijn van de raad of een commissie van advies van de gemeente Simpelveld.
2. De voorzitter van de commissie is niet tevens burgemeester van, dan wel werkzaam als secretaris, griffier of ambtenaar bij de gemeente voor welke de rekenkamercommissie functioneert.
3. De voorzitter van de commissie wordt voor een periode van vier jaren aangewezen waarbij de voorzitter voor maximaal een periode van 4 jaren kan worden herbenoemd.

Artikel 4 Eed/belofte

Ten aanzien van de voorzitter is artikel 81g van de wet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5 Ontslag en non-activiteit

1. De raad ontslaat de voorzitter of stelt hem op non-actief.
2. Het commissielidmaatschap van de voorzitter eindigt:
 - a. op eigen verzoek;
 - b. bij de aanvaarding van een functie die onverenigbaar is met het lidmaatschap van de commissie;

- c. wanneer de voorzitter bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak wegens misdrijf is veroordeeld, dan wel bij zulk een uitspraak een maatregel is opgelegd die vrijheidsbeneming tot gevolg heeft;
 - d. indien de voorzitter bij onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak onder curatele is gesteld, in staat van faillissement is verklaard, surseance van betaling heeft verkregen of wegens schulden is gegijzeld.
 - e. aan het einde van de benoemingstermijn.
3. Indien de voorzitter door de raad op non-actief wordt gesteld kan de raad voor de tijdelijke vervanging van de voorzitter een regeling treffen.

Artikel 6 Vergoeding voor werkzaamheden van de externe leden van de commissie

1. De voorzitter ontvangt een vergoeding van € 50,- per vergaderuur voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie. Dit bedrag is inclusief onkostenvergoeding.
2. De voorzitter ontvangt een vergoeding van € 80,- per uur voor de uitvoering van onderzoekswerkzaamheden.
3. De vergoeding genoemd in de eerste twee leden komen ten laste van het budget van de commissie.

Artikel 7 Onderzoeksondersteuning

1. De griffier staat de commissie bij de uitvoering van haar taken terzijde
2. Bij de griffie is ondersteuning bij onderzoek beschikbaar
3. De griffie draagt ten behoeve van het onderzoek zorg voor het vergaren van documenten en planning van de interviews.

Artikel 8 Reglement van orde

De commissie stelt indien gewenst een reglement van orde voor haar werkzaamheden vast. Zij zendt het reglement na vaststelling onverwijld ter kennisneming naar de raad.

Artikel 9 Onderwerpselectie en opdrachtverlening

1. De commissie bespreekt de onderzoeksonderwerpen met het presidium. De commissie bepaalt de onderwerpen die zij onderzoekt. De commissie geeft beredeneerde uitleg over de onderwerpkeuze of prioritering als deze afwijkt van hetgeen besproken is met het presidium. De commissie formuleert de probleemstelling en stelt de onderzoeksopzet vast.
2. De in het vorige lid bedoelde onderzoeksopzet wordt door de commissie ter kennisneming aan de raad gestuurd.
3. De raad kan de commissie een gemotiveerd verzoek doen tot het instellen van een onderzoek. De commissie bericht de raad in hoeverre aan dat verzoek wordt voldaan. Indien de commissie niet aan het verzoek van de raad voldoet, zal zij daarvoor goede gronden aanvoeren.

Artikel 10 Werkwijze/inhoudelijk

1. De commissie is belast met en verantwoordelijk voor de uitvoering, het eventueel aantrekken van onderzoekers, begeleiding en sturing van het onderzoek volgens de door haar vastgestelde onderzoeksopzet.

2. De commissie beoordeelt of het wenselijk is de raad tussentijds te informeren.
3. Indien de raad daarom verzoekt, geeft de commissie tussentijds informatie over de vorderingen van de onderzoeken.
4. De commissie is bevoegd bij alle leden van het gemeentebestuur en bij alle ambtenaren de mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig acht voor de uitvoering van onderzoeken. De leden van het gemeentebestuur en de ambtenaren van de gemeente zijn verplicht de gevraagde inlichtingen binnen de door de commissie gestelde termijn te verstrekken.
5. De commissie is bevoegd bij de instellingen zoals bedoeld in artikel 184 lid 1 van de Gemeentewet nadere inlichtingen in te winnen over de jaarrekeningen, daarop betrekking hebbende rapporten van hen die deze jaarrekeningen hebben gecontroleerd en overige documenten met betrekking tot die instelling die bij het gemeentebestuur berusten. Indien een of meer documenten ontbreken, kan de commissie van de betrokken instelling de overlegging daarvan vorderen.
6. De commissie kan, indien de documenten, bedoeld in het vorige lid, daartoe aanleiding geven, bij de betrokken instelling dan wel bij de derde die de administratie in opdracht van de instelling voert, een onderzoek instellen. De commissie stelt de raad en het college van haar voornemen een dergelijk onderzoek in te stellen in kennis.
7. De commissie vergadert zoveel als zij nodig acht, ter bespreking van procedurele en inhoudelijke aspecten van het onderzoek.
8. De commissie vergadert in beslotenheid, haar rapporten zijn openbaar. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet Openbaarheid van Bestuur kan de commissie rapporten die aan de raad worden voorgelegd of gedeelten daarvan als geheim aanmerken.
9. De commissie kan openbare informatieve vergaderingen beleggen.
10. De uitvoering van het onderzoek vindt plaats, met inachtneming van het beschikbare budget en de daarop gebaseerde planning.
11. De commissie stelt de betrokkenen in de gelegenheid om binnen een door haar te stellen termijn, die tenminste twee weken bedraagt een feitencheck op het conceptonderzoeksrapport aan de commissie te plegen. Betrokkenen zijn degenen wier taakuitvoering (mede) voorwerp van onderzoek is of is geweest. De commissie bepaalt wie verder als betrokkenen worden aangemerkt.
12. De commissie kan de betrokkenen in de gelegenheid stellen om binnen een door haar te stellen termijn, die tenminste twee weken bedraagt hun zienswijze op het conceptonderzoeksrapport aan de commissie kenbaar te maken. Betrokkenen zijn degenen wier taakuitvoering (mede) voorwerp van onderzoek is of is geweest. De commissie bepaalt wie verder als betrokkenen worden aangemerkt.
13. Na vaststelling door de commissie worden het onderzoeksrapport en de nota met conclusies en aanbevelingen en de zienswijze van de betrokkenen op het rapport zo spoedig mogelijk, onder toezending van een afschrift aan het college en betrokkenen, aan de raad aangeboden.

Artikel 11 Werkwijze/procedureel

1. De voorzitter maakt openbaar welke andere functies dan zijn lidmaatschap van de commissie worden vervuld. Openbaarmaking geschiedt door ter inzagelegging van een opgave van de bedoelde functies op het gemeentehuis (griffie).
2. Voor het bepalen van wat voor de voorzitter van de commissie als verboden handelingen moet worden aangemerkt, is artikel 15 lid 1 Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12 Budget

1. De commissie is bevoegd binnen een aan haar bij de begroting beschikbaar gesteld budget uitgaven te doen ten behoeve van de uitvoering van haar taken.
2. De commissie is voor de besteding van het budget uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de raad.
3. Het budgetbeheer van de commissie ligt in formele zin bij de voorzitter van de commissie en in materiële zin bij de griffier.
4. De commissie verantwoordt de baten en lasten van het vorig begrotingsjaar in het jaarverslag aan de raad.
5. Ten laste van het in lid 1 bedoelde budget worden de kosten gebracht van:
 - a. de vergoeding van de voorzitter;
 - b. Externe deskundigen/onderzoeker die door de commissie zijn ingeschakeld.
 - c. eventuele overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.
6. De administratie van baten en lasten, alsook de financiële verantwoording daarover, vindt plaats via de gemeentelijke boekhouding waaronder inbegrepen begroting en jaarstukken.

Artikel 14 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die waarop zij is bekendgemaakt. Op dat moment vervalt de “Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie 2014”.

Artikel 15 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als “Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie 2018”.

DE GEMEENTERAAD VAN SIMPELVELD

Aldus besloten in de raadsvergadering van 11 oktober 2018.

de griffier,

de voorzitter,

mr. M. Dupont

mr. R. de Boer